Kelebeklerin Peşinde Karçalların, Kaçkarların Ardından

Herşey bu Laz güzelesmeri yüzünden…Olcay Bey'in gözdesi Gülten Hanım'ın kuması Laz güzelesmeri/Erebia hewitsoni…bu yetmezmiş gibi birde benim hafızama Soğuksu Yaylası olarak yerleşen Beyazsu Yaylası'ndan Adnan Bey'in Kafkas Apollosu/Parnassius nordmanni kaydi gelmesin mi Fotokritik'e, Kaçkarlara bir de Karçallar eklendi.

Çok değil bir hafta önce Ilgar Dağı'nda Ahmet Bey ve Muhabbet Hanım'la nordmanni aramış, bulamamış olarak dönmüş olan ben bu kez belki göreceğim umudu ile son dakika değişen yolculuk planları ile yola çıktım.

Buluşma noktası Trabzon/08.08.09; Bilal İstanbul'dan ve ben İzmir'den once Ankara'ya geliyoruz sonra birlikte Ankara'dan Trabzon'a uçuyoruz…Havaalanındayız. Olcay Bey Antalya'dan geliyor ve biz Olcay Bey'i beklerken…

Engin, Sevgili Engin, bilet organizasyonlarımızı yapan hava koşulları ile uzatmak durumunda kaldığımız seyahatimizde dönüş biletlerimizi düzenleyen, yanacak bileti kurtaran, Kelebek-Türk'ün deli dolu, içi dışı bir, kene kurbanı üyesi…

Bir kiralık araç bulduğumuza şükrederek aracın ne olduğunu çok da önemsemeden yola çıktık. Borçka'ya ulaştığımızda bize yardımcı olacak İsa Bey ile yaylaya çıkmak için bizi alacak minibüsün gelmesini beklemektense fırsat diyerek, Karagöl'e gittik.

Dünya küçük…şu daha önce bir fotoğrafçı arkadaşımın telefonla görüştürerek tanıştırdığı "ayı gözleme, kelebek izleme projesi" rehberi Egemen (Kelebek-Türk'e de mesaj yazmıştı) ile karşılaşmak tam sürprizdi. Bizim geleceğimizi duymuş ve daha önce İspir'de olduğumuzdan da haberi vardı, Küre Dağları'nın Şerifi'nden sonra gördüğüm bölgede olan biten her şeyi bilen ikinci kişi…

Akşam 20:30 ve boş olması gereken bize özel hizmet verecek minübüs dolu, Bilal arkalarda kendine bir yer buldu, ben ve Olcay Bey ön koltukta yolu görebilme umudu ile yola çıktık. Hatırladığım 45 km lik yolu üç saat gibi bir sürede aldığımızdır. Yol tahmin edersiniz, tırmanma ve bozuk, yer yer şelalelerden geçiyorsunuz ve ben yol boyunca herhalde hiç susmadım, Olcay Bey yolculuğun nasıl geçtiğini sanırım deliderviş sabrı ile hiç fark etmemiştir, Hızır Bey'in evine vardığımızda yorgun, uykusuz ama mutluyduk, ertesi gün nordmanniyi arayacaktık.

Yağmur… gece boyunca sürdü, sanki evin içine yağıyordu. Sabah hava soğuktu, sis ve yağmur vardı ama biz umutluyduk, güneş biraz açsa bize yeterdi bu nedenledir ki kahvaltı sonrası yola çıktık, hava açarsa alanda olalım diye ama nafile… gün boyu süren yağmura rağmen… umudumuz var yarın daha güzel olacak, olmalı, öğlene kadar zamanımız var…yine arayacağız.

Bir odada oturmak ve havanın açmasını beklemek, yöresel ev yemeklerini yemek…Bilal'in bilgisayarındaki kelebek fotoğrafları ile oyalanmak, P.diana'yı teşhis etmek, türleri konuşmak/tartışmak, arazi anılarımız…

Sabah oldu, gece yağmur yoktu ama hava açık olmasına rağmen hala çok soğuktu, sis bir var bir yoktu… alana yürürken yine sis ve yağmur başladı oysa ben İzmir'in, Olcay Bey Antalya'nın güneşini, sıcağını yanımızda götürmüştük, sıcağı ancak soba başında hissedebildik, kemiklerim de İzmir de yeni kurudu, bu kadar ıslandığım, üşüdüğüm çok azdır.

Biz Macahel'e, Gorgit'e karşıdan bakarken Karçallar, vahşiliğini, asiliğini gösterir gibiydi ve umutlarımız tükendiğinde…tutkumuzdan güç alıp seneye tekrar gelme bahanemiz olur diyerek, herşeyi ile büyüleyici güzellikleri arkamızda bırakarak Borçka'ya dönmeye karar verdik.

Bir de gerçekler var, hava açacak gibi değildi, bulutlar hep Macahel yönünden geliyordu, yaşayanlar biliyordu ve bu yıl zaten çok az yağmursuz gün olmuştu, kiraladığımız araç park yerinde para kazanıyordu ve en onemlisi günümüz kalmıyordu, daha Yaylalara gidilecekti ve Çarşamba dönmek üzere biletlerimiz alınmıştı.

Araziye çıktığı halde iki gün kelebek fotoğraflayamadığı için psikolojik tedavi görmeye karar veren Olcay Bey nihayet 3. Gün yolda C.argiades/Everes çekerek huzur buldu, Bilal ve ben ise yol boyunca gece gittiğimiz için göremediğimiz manzaraları, şelaleleri ve çiçekleri fotoğraflamakla mutlu olduk.

Planlar değişti, dönüşümüzü uzatmaya karar verdik, Olgunlar'a vardığımızda bir günü daha bitirmiştik. Kaçkar Pansiyon'un sahibi İsmail Bey bizi bekliyordu ve kelebekçilere alışkındı.

Hava yine hava… ah bu hava, tıpkı şiirdeki gibi; beni bu havalar mahvetti/Orhan Veli, bu hava da sigaraya başladım yasağa rağmen, arazide sigara içenlere laf eden ben Kaçkar manzaraları ile sigara içtim.

Kahvaltı sonrası Dilberdüzü'ne yürümeye karar verdik, yol boyu kapalı havaya, soğuğa rağmen manzarayı ve çiçekleri fotoğraflamak, dağcılarla konuşmak, Bilal'in bulduğu apollo ile birlikte olmak, bitkilerin üzerinde bulduğumuz kelebekleri fotoğraflamak, Olgunlar cafe de yemek molası vermek, Mehmetçik çardağında çay ve sigara keyfi yaparken manzaraya bakmak, yakalanan kırmızı benekli alabalıkları görmek, köyün sokaklarında gezmek, Paşalar Bulvarı ve Kibar Yusuf Caddesi'nde

yürümek, ot toplayan kadınları, yuk taşıyan katırları izlemek tüm olumsuzlukları unutturan güzelliklerdi.

Ve beşinci gün nihayet güneşli bir hava ile güne başladık, gözlem için seçtiğimiz Körahmet yolu ve Körahmet, en çok kelebeği gördüğümüz rota oldu, mahalledeki evler yapılan restorasyonlar ile uzaktan hemen göze çarpıyor, bakımlı ve hoş, eski ve yeni bir arada, sofistike…

Telefonum Körahmet yolu ve gün boyunca santral gibiydi; Oğlum istediği gibi ODTU/Tarih bölümüme yerleşmişti, öncesinde emin olduğumuz sonuçlar açıklanmıştı… tebrikler…kelebekler…güneş…Kaçkarlar…dağdan süzülen apollolar…rengarenk çiçekler… her şey bu haberin güzelliğini tamamlıyordu. 13.08.09

Yolda Olcay Bey'in gördüğü hem fotoğraflayıp hem tartıştığımız DTDT listelerinde eros olarak geçen ve bizde olmayan, buna karşın Polyommatus forsteri olan tür ve Pyrgus alveus günün iyi kertiklerindendi, 250 türü geçmiş Olcay Bey ve ben için iki kertik bile çıkması artık sevindirici…gün boyu hava güzel olunca gözlemde keyifli oldu ve yine apollo kolumda, elimde, saçımda toka bile olarak bir süre bizden ayrılmayarak poz verdi. Her şey yolunda ama Laz güzeli yok, belki zamanı geçti…Ahmet (Karataş) Bey ve Ali aranarak rotamız üzerindeki diger yer bilgileri alındı, daha iki gün var…bulacağız…

Kaçkarlar Pansiyon sakin, İsrail'den gelen gruplar falan bir gün önce gitti, kahvaltının unutulmazı benim için kızarmış ekmeğe sürdüğümüz tereyağının tadı, çocukluğumdaki Vita yağının kokusuna/tadına benziyordu. Yola çıkma vakti…

Büyükçay Vadisi, bitmeyen 15 km lik yol; bitmez çünkü yol boyunca dolmuş gibi, dur/kalk-in/bin şeklinde gözlem yapmak kolay değildi ama Sarı Bandlı Kadife'ye de değdi dogrusu.

Ahh H. parisatis/Beyaz Bandlı Karamelek, bana göre Karameleklerin en güzeli, aykırısı…Oktay Bey'in tarifi ile dut ağacının altında bulmak zor olmadı, Olcay Bey Agrodiaetus aramak için farklı alanda gezerken biz parisatisi fotoğraflamış, hareketlerini gözlemlemiş olmanın verdiği rahatlık ile organik böğürtlenlerle kendimizi ödüllendiriken israrla yanıma gelip konan L. reducta'yı da fotoğraflamamak ayıp olacaktı çünkü bana bakip beni çek der gibi yanımda bekliyordu, böğürtlen toplarken bile gitmedi ve ellerimdeki böğürtlenleri tüketip makinamı elime almak durumunda kaldım ve bu kelebeği fotoğraflamak için ilk kez hiç uğraşmadım.

Barhal'da yemek molası ve Yusufeli'nde çay molası derken İspir'e gitmek için düzgün ama daha uzun olan yola girip sonrada Tortum gölü'nden geri dönmeye karar verdigimiz ve daha kısa olacağını düşündüğümüz halde yolun durumu nedeni ile daha da uzun olan ve de İspir'e 10 km kala dinamit patlatılarak kapatılan, genişlemeyip daha da daralan yolun bittiği yerden dönüp tekrar dağ yollarından İspir'e ulaşmayı başaran bizler sonunda İdos'a gece vararak derin bir ohh çektik. Özellikle aracı kullanan Bilal'in sakinliği ve sabrı ne kadar takdir edilse azdır.

İdos'daki kahvaltıda bize fıkraları ile eşlik eden Orhan Bey'i İspir buluşmamızdan Kelebe-Türk üyeleri hatırlar, yine olumsuz durumları kurtaran fıkralarına gülerek güne başlamak güzeldi. Sabahın bir başka güzelliği de Mor Yayla yolunda arazi yaptığımız alanda son dakika gördüğüm ve ben galiba Mavisevbeni gördüm diyerek alandan ayrılamadığım bir tür vardı. Yola çıkmamız gerekiyordu, Olcay Bey'de biz yarın buluruz diyerek bizi uğurlamıştı ama ertesi gün kendisi de bulamamıştı, işte bu; ne fotoğraflamaya ne de iyice emin olacak kadar bakmaya fırsatım olmayan türü aynı yerde bu kez Olcay Bey gördü ve bizi çağırdı… o anda hissetiğim… kısa sürede de olsa doğru gördüğüm türü havada kalan bir kayıt olmaktan kurtararak belgelemek kadar güzel bir ödül olamaz. Olcay Bey'e teşekkürlerimle…bazı türlerde anlaşamasak da bu tür de hiç tartışmasız anlaştık. Alanda tanıyamadığımız hiçbir türümüz olmadı, hem fotoğrafladık hem türün belirteçlerini değerlendirdik, akşamları da keyifle fotoğraflarımıza baktık.

Mavisevbeni tamam, sırada Laz güzelesmeri var, Ovit Dağı'nı sis basmadan alanda olmalıyız ve olduk da ama Laz Güzelesmeri yerine alanda gördüğümüz tek esmer Kafkas Güzelesmeri…bu tür de Olcay

Bey ve Bilal için kertik olduğundan ne bastıran sis nedeni ile önümüzü göremeden arabayı bulmak ne de ıslanmak dert değildi sadece benim soğuk algınlığım iyice artıyordu. Farklı bir noktadaki Boloria caucasica da benim alana gidecek güç bulamadığım için, arabada oturup ısınmaya, dinlenmeye çalıştığım sırada Bilal'e poz verince kelebeklerden ayrılmak istemesek de artık Trabzon'a dönüş için durmaksızın yol almaya başlamalıydık.

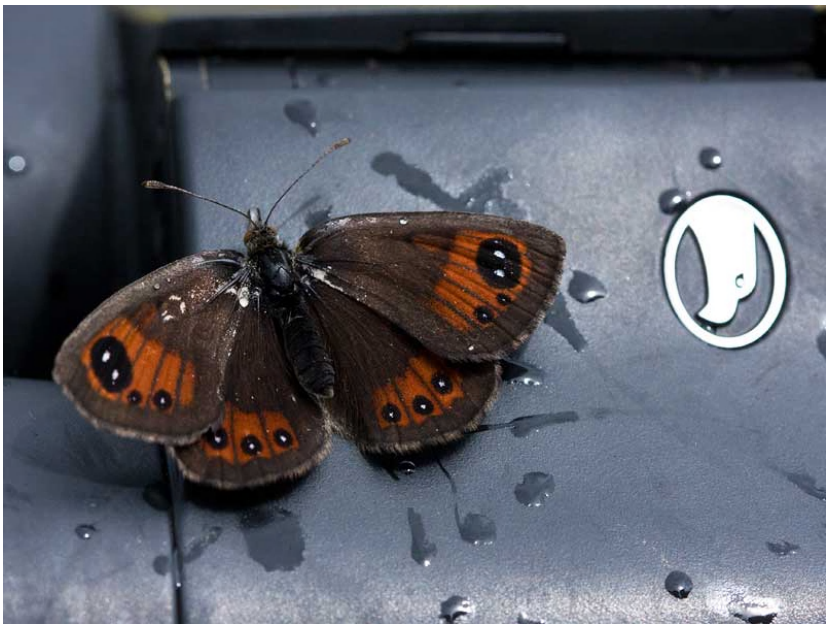

Yolun sonu; Trabzon'dayiz ve kertiklerimizi kutlamak için keyifli bir yemeğe zamanımız var. Hava izin verdiği 3 gün gibi bir sürede arada kapatsa da 90 civarında türü görmenin mutluluğu ve deneyimi ile denize karşı, yanımızdan geçen uçak manzaraları eşliğinde sohbet ederek yediğimiz yemeğimizin ardından ayrılık noktası olan havaalanına varış, aracın teslimi, bilet işlemleri ve tekrar bir başka arazide bir araya gelme dileği ile vedalaşma…

Yedi gün tutkumuz olan kelebeklerin peşinde Karçallar'ı ve Kaçkarlar'ı işte böyle hatırlayacağım, büyüleyici, bağımsız, kaliteli, keyifli ve huzurlu bir arazi olarak….